

SENAT RP

ZAPIS STENOGRAFICZNY

Posiedzenie
Komisji Spraw Zagranicznych
i Unii Europejskiej (72.)
w dniu 15 listopada 2016 r.

IX kadencja

Porządek obrad:

1. Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (WE, Euratom) nr 480/2009 ustanawiające Fundusz Gwarancyjny dla działań zewnętrznych – wraz z projektem stanowiska rządu w tej sprawie – COM(2016) 582.
2. Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego unijny system kontroli wywozu, transferu, pośrednictwa, pomocy technicznej i tranzytu w odniesieniu do produktów podwójnego zastosowania (wersja przekształcona) – wraz z projektem stanowiska rządu w tej sprawie – COM(2016) 616.
3. Dokument pozalegisłacyjny, w sprawie którego komisja wystąpi o stanowisko rządu – propozycja: COM(2016) 646.
4. Akty nieustawodawcze, w sprawie których komisja nie wystąpi o stanowisko rządu – propozycja: COM(2016) 665, COM(2016) 668, COM(2016) 669, COM(2016) 671, COM(2016) 672, COM(2016) 677, COM(2016) 678, COM(2016) 693, COM(2016) 694, COM(2016) 698, JOIN(2016) 042, JOIN(2016) 043.

(Początek posiedzenia o godzinie 9 minut 00)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Marek Rocki)

Przewodniczący Marek Rocki:

Witam państwa.

Otwieram siedemdziesiąte drugie posiedzenie Komisji Spraw Zagranicznych i Unii Europejskiej Senatu Rzeczypospolitej Polskiej IX kadencji.

Porządek obrad został państwu dostarczony.

Czy ktoś z państwa senatorów ma uwagi dotyczące projektu porządku obrad? Nie. Wobec braku zastrzeżeń stwierdzam, że komisja zatwierdziła porządek obrad, ale chciałbym zaproponować zmianę kolejności dyskusji nad poszczególnymi punktami: na wniosek pana ministra Kościńskiego punkt drugi byłby rozpatrywany jako pierwszy.

Przystępujemy do rozpatrzenia tego punktu.

Witam, pana ministra, panią dyrektor Monikę Baryczę i panią Krystynę Robaszewską.

Proszę pana ministra Kościńskiego o przedstawienie projektu stanowiska rządu.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rozwoju Tadeusz Kościński:

Szanowny Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo Senatorowie!

Stanowisko RP do wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego unijny system kontroli wywozu, transferu pośrednictwa, pomocy technicznej i tranzytu w odniesieniu do produktów podwójnego zastosowania.

Wniosek został przygotowany w celu zastąpienia rozporządzenia Rady nr 428/2009 z dnia 5 maja 2009 r. ustanawiającego wspólnotowy system kontroli wywozu transferu, pośrednictwa i tranzytu w odniesieniu do produktów podwójnego zastosowania zwanego dalej rozporządzeniem.

Przedmiotowy wniosek, wprowadzając kontrolę technologii inwigilacji informatycznej w celu wyeliminowania zagrożeń związanych z handlem cyfrowym... W projekcie ujednoliciła się terminologię z przepisami unijnego prawa celnego, wzmacnia się kontrolę tranzytu, kontrolę produktów nie znajdujących się na liście kontrolnej i poprawia harmonizację systemów kontroli w poszczególnych państwach członkowskich Unii Europejskiej.

Rząd RP popiera wniosek dotyczący projektu przedmiotowego rozporządzenia. Modernizacja istniejących przepisów dotyczących kontroli wywozu w Unii Europejskiej jest konieczna, w szczególności objęcie kontrolą wywozu technologii inwigilacji informatycznych.

Zmiany odzwierciedlające nowe realia będą dotyczyć m.in. zmian definicji takich pojęć jak „produkty podwójnego zastosowania”, „wywóz” i „eksporter”. Rząd wyraża opinię, że oddzielne zdefiniowanie pomocy technicznej i dostawcy pomocy technicznej... Istotne jest również wzmocnienie kontroli pośrednictwa poprzez zmianę definicji tego pojęcia, wzmocnienie kontroli tranzytu, wprowadzenie nowych zezwoleń globalnych dla dużych projektów oraz wprowadzenie nowych generalnych unijnych zezwoleń na wywóz w celu ułatwienia handlu przedsiębiorcom.

Nowe generalne zezwolenia unijne będą obejmowały wywóz towarów związanych z szyfrowaniem, wywóz przesyłek niskiej wartości, przekazywanie oprogramowania i technologii wewnątrz przedsiębiorstwa oraz wywóz innych produktów podwójnego zastosowania.

Rząd RP popiera wprowadzenie nowej zasady kontroli typu *catch-all* w odniesieniu do wywozu towarów wrażliwych, niewymienionych w wykazie produktów podwójnego zastosowania, wprowadzenie unijnego wykazu konkretnych technologii inwigilacji informatycznej, które będą podlegały kontrolom, czyli obowiązkowemu uzyskaniu zezwolenia, ustanowienie wymogu dotyczącego wdrożenia wewnętrznego programu przestrzegania przepisów wśród przedsiębiorstw na terytorium całej Unii Europejskiej, które chciałyby korzystać z zezwoleń globalnych, oraz ustanowienie generalnego zezwolenia na transfery wewnątrzunijne w odniesieniu do najbardziej wrażliwych produktów podwójnego zastosowania. Dziękuję.

Przewodniczący Marek Rocki:

Dziękuję bardzo.

Przypomnę, że nasza komisja może wyrazić opinię o projekcie aktu ustawodawczego.

Poproszę teraz senatora sprawozdawcę senatora Sługockiego, o przedstawienie projektu opinii komisji.

Senator Waldemar Sługocki:

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.
Wysoka Komisjo! Panie Ministrze!

Akt ten oczywiście nie budzi żadnych kontrowersji, mam jednak dwa pytania do pana ministra. W notatce przygotowanej przez resort czytamy, że ten akt nie rodzi żadnych konsekwencji finansowych, ale wglębiając się w materię, możemy wyczytać, że strona polska musi przyjąć pewne zobowiązania, przede wszystkim jest to budowa odpowiedniego systemu informatycznego, który będzie pozwalał na przepływ online informacji pomiędzy państwami członkowskimi Unii Europejskiej. I tu pytanie do państwa: czy mamy taki system, który już dzisiaj jest w stanie prowadzić taką komplementarną współpracę online z państwami członkowskimi Unii Europejskiej? Jeżeli tak, to ile kosztuje adaptacja? Jeżeli nie, to, jak rozumiem, budowa nowego systemu będzie powodować jakieś skutki finansowe. To jest pierwszy wątek.

Drugi. W Ministerstwie Rozwoju i w Ministerstwie Finansów powstaną, jak wynika z materiałów, nowe etaty; dokładnie po 6 w każdym resorcie. Jak to się ma do budżetów obu resortów? Jak mniemam, w skali resortów nie są to specjalnie wygórowane wydatki, ale... Pytanie jest takie: czy wprowadzenie tej regulacji powoduje dodatkowe skutki finansowe, czy też oba resorty zmieszczą się w tych budżetach, które de facto już zostały na przyszły rok skonstruowane? I czy w przyszłości, w perspektywie nie nastąpi rozrost administracji w tych obu resortach? Czy te 12 etatów, po 6 każdym ministerstwie, to jest stan docelowy, czy jednak w perspektywie system teleinformatyczny będzie się rozrastał, co będzie pociągało za sobą ewentualne – nie wiem, więc pytam – generowanie nowych etatów? Bardzo dziękuję.

Przewodniczący Marek Rocki:

Bardzo proszę, Panie Ministrze.

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rozwoju Tadeusz Kościński: Dziękuję bardzo za zadane pytania. Poproszę panią Baryczę, żeby odpowiedziała.)

Dyrektor Departamentu Obrotu Towarami Wrażliwymi i Bezpieczeństwa Technicznego w Ministerstwie Rozwoju Monika Barycza:

Dzień dobry państwu.

Odnosząc się do tych pytań, należy stwierdzić, że na ten moment nie jesteśmy w stanie dokładnie oszacować kosztów budowy nowego systemu informatycznego – jest to wymóg wynikający z konieczności prowadzenia działalności sprawozdawczej względem Komisji Europejskiej, jak również wymiany informacji między organami i kontroli eksportu w państwach członkowskich. Wiemy, że od tego nie da uciec, że tu będą koszty, ale w tej chwili nie jesteśmy w stanie ich dokładnie oszacować. Aktualnie bazujemy na systemie Tracker, który umożliwia przeprowadzanie konsultacji międzyresortowych w kraju, ale w żaden sposób nie jest połączony z systemami unijnymi. Mało tego, wchodząc w to przedsięwzięcie, trzeba będzie w sposób bardzo przemyślany przygotować założenia do nowego systemu. To niestety jest wymóg chwili – komunikacja

między organami kontroli eksportu i Komisją Europejską musi być większa, bo inaczej kontrola będzie przebiegała w sposób zdecydowanie wolniejszy i będzie po prostu niesprawna, a konkurencyjność podmiotów europejskich będzie spadać. Szczerze mówiąc, nie jesteśmy w stanie podać dokładnej kwoty.

Jeżeli chodzi o stanowiska, to wydaje się, że po wprowadzeniu tego systemu... Będzie taki moment, że dwa systemy będą działały równolegle, zanim to wszystko w jakiś sposób się dogra. Wydaje się, że stan osobowy raczej nie będzie zwiększony ponad ten, który został zaproponowany. Jest nadzieja, że odbędzie się to w ramach, że tak powiem, limitów, wydatków określonych w ustawach budżetowych. Mając na uwadze zbliżające się wprowadzenie tego systemu, konieczność zatrudnienia dodatkowych osób i konieczność podjęcia tych obciążeń informacyjnych, które będą związane z wprowadzeniem nowego rozporządzenia, oba resorty będą się starały w jakiś sposób, w ramach zasobów własnych, wygospodarować te stanowiska, te etaty. Taka jest propozycja i Ministerstwo Finansów podkreślało, że należy iść w tym kierunku, ale taki zapis, który nie wskazywałby na konieczność zmniejszenia się w limicie wydatków, wydawałby się bardziej otwarty i bardziej wygodny. Wszystko wskazuje na to, że raczej da się to jakoś wygospodarować.

Mając na uwadze docelowe wprowadzenie tego systemu... Tak naprawdę stanie się to dopiero za mniej więcej 2 lata, takie są plany w rozporządzeniu. Jest to pierwszy draft, ale wszystkie założenia, które są w nim zawarte, będą wprowadzane. W Komisji Europejskiej będą prowadzone prace nad doprecyzowaniem poszczególnych zapisów, nad wygładzeniem pewnych niuansów, bo tak jest zawsze w przypadku prac nad dokumentem.

Zamiarem Komisji było zmodernizowanie rozporządzenia. Przewodniczący komisji stwierdził, że raz na 10 lat wypada to rozporządzenie zmodernizować w całości, a nie wprowadzać kolejne takie małe poprawki i masy not, które są troszeczkę trudniejsze do czytania. Mając w perspektywie 2 lata... Wydaje mi się, że etaty mogą zostać jakoś wygospodarowane i że to nie będzie rodzić konsekwencji finansowych, ale jeżeli chodzi o system informatyczny, to trzeba postawić sprawę jasno – tu koszty będą.

(Senator Waldemar Ślugocki: Czy to będzie wspólny system dla 27 państw członkowskich, czy jeszcze tego państwo dzisiaj nie wiecie?)

Komisja zaleca, żeby każde państwo członkowskie zbudowało nowy system informatyczny, który umożliwiłby bezpośrednią komunikację z organami w państwach członkowskich i w Komisji. Oczywiście zostanie ograniczony zasób informacji, które będą przekazywane – to jest kwestia poufności tych informacji – ale na tym etapie komunikacji między krajami wystarczą pewne ogólne informacje, nazwy towarów, ewentualnie przekazywanie bardzo ogólnych informacji na temat użytkowników końcowych, jeżeli są jakieś odmowy, żeby było wiadomo, do kogo eksport jest zabroniony.

To funkcjonuje w tej chwili, ale odbywa się w ramach takiego, powiedziałabym, troszeczkę mniej wygodnego systemu... My też mamy dostęp do systemu, ale Komisja chciałaby, żeby w szczególności sprawozdawczość czyli

coś, co już jest wykonane, czyli, można powiedzieć, informacja mniej poufna w sensie jakichś ilościowych... Chodzi o to, żeby po prostu mieli orientację, które kierunki... jak się układa eksport, gdzie są jakieś wrażliwe obszary, gdzie są użytkownicy końcowi, którzy podlegają jakiejś systematycznej weryfikacji, żeby mieć ogłęd całej sprawy. Wydaje się, że to usprawni w szczególności wymianę bezpośrednią między krajami w kontekście weryfikacji użytkowników końcowych. To będzie bardzo duże ułatwienie dla organów kontroli.

(*Senator Waldemar Ślugocki*: Bardzo dziękuję. Poprę stanowisko rządu w tej materii. Dziękuję.)

Przewodniczący Marek Rocki:

Dziękuję bardzo.

Otwieram dyskusję.

Kto z państwa senatorów chciałby zabrać głos? Nie widzę zgłoszeń.

Ja tylko pozwolę sobie wyrazić wątpliwości co do jednego zdania w opinii rządu. Chodzi o to, że rząd zgadza się z wprowadzeniem unijnego wykazu konkretnych technologii inwigilacji informatycznej. Wydaje mi się, że stworzenie zamkniętego katalogu w którymś momencie może ograniczyć możliwości inwigilacji, chociaż wolność obrotu czy swobody obywatelskie mogą przemawiać za konkretnym katalogiem.

Dyrektor Departamentu Obrotu Towarami Wrażliwymi i Bezpieczeństwa Technicznego w Ministerstwie Rozwoju Monika Barycza:

Postaram się... W tej chwili funkcjonuje rozporządzenie nr 2420, które daje Komisji możliwość uaktualniania corocznie wykazu towarów podlegających kontroli. Ponieważ produkty z kategorii inwigilacji informatycznej też będą skatalogowane, to powstanie osobna lista tych towarów. Ona też będzie co roku uaktualniania, więc nie ma obawy co do tego, że wejdą jakieś, powiedzmy sobie, nowinki, a my nie będziemy... Komisja będzie to dostosowywać do wszystkich zaleceń wynikających z reżimów.

Przewodniczący Marek Rocki:

Dziękuję bardzo.

Nie widzę dalszych zgłoszeń.

Wobec braku uwag możemy uznać, że komisja poparła projekt rozporządzenia.

Dziękuję bardzo panu ministrowi.

Przechodzimy do rozpatrzenia kolejnego punktu: wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie nr 480/2009 ustanawiające fundusz gwarancyjny dla działań zewnętrznych. To jest dokument COM(2016) 582.

Projekt stanowiska Rzeczypospolitej Polskiej otrzymaliśmy na podstawie art. 7 ustawy kooperacyjnej i zgodnie z ust. 4 tego artykułu nasza komisja może wyrazić opinię o projekcie aktu ustawodawczego.

Witam pana ministra Skibę z towarzyszącymi mu urzędnikami.

Proszę o przedstawienie projektu stanowiska.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Leszek Skiba:

Dziękuję bardzo.

Stanowisko rządu w tej sprawie jest generalnie pozytywne, ale z pewnymi zastrzeżeniami i wątpliwościami. Opinia, którą otrzymaliśmy z Biura Spraw Międzynarodowych i Unii Europejskiej Kancelarii Senatu jest rzeczywiście bliska... Stanowisko rządu nie jest tak jednoznacznie negatywne w drugiej części. Ale po kolei. Rząd popiera działania mające na celu zajęcie się u źródła pierwotnymi przyczynami kryzysu i poszerzenie kompetencji Europejskiego Banku Inwestycyjnego, czyli przyznanie EBI nowych uprawnień związanych z udzielaniem pożyczek sektorowi prywatnemu. Przypominam, że ten wniosek Komisji Europejskiej jest elementem planu inwestycji zewnętrznych, który został ogłoszony w czerwcu 2016 r. To właśnie ten plan ma na celu zwiększenie uprawnień Europejskiego Banku Inwestycyjnego.

Druga część, która jest najbardziej, można powiedzieć, zastanawiająca i wywołująca dyskusję... Chodzi o przekazanie, przeniesienie kompetencji do zarządzania funduszem gwarancyjnym, który dzisiaj jest zarządzany przez EBI... Chodzi o przeniesienie tych kompetencji z EBI do Komisji Europejskiej.

Stanowisko rządu w tej sprawie jest takie, że... Podczas dyskusji technicznej nad tą kwestią polski rząd poprosił Komisję o przedstawienie wyliczeń finansowych, aby mieć jasność co do tego, czy przeniesienie kompetencji z EBI do Komisji Europejskiej jest uzasadnione. Na podstawie uzyskanych informacji... Przedstawiciel Ministerstwa Finansów, pan Tabaczar, był na spotkaniu, podczas którego te decyzje zostały podjęte. Komisja zadeklarowała przygotowanie stosowanych wyliczeń dotyczących przeniesienia funduszu gwarancyjnego w ramach całości działań zmierzających do połączenia funduszy zewnętrznych w jednym ręku czy, można powiedzieć, pod jednym dachem. Czy to ma sens? Te wyliczenia będą przedstawione do końca czerwca 2018 r.

Można powiedzieć, że nasza wątpliwość, czy to ma sens, rzeczywiście spotkała się z pozytywną reakcją Komisji Europejskiej, która uznała że rzeczywiście jest to temat do dyskusji. Ponieważ argumenty za przeniesieniem muszą być mocne, Komisja dała sobie aż 1,5 roku, czyli do połowy czerwca 2018 r., na przedstawienie tej argumentacji.

Stanowisko rządu dotyczyło też... To przeniesienie powinno rozpocząć się po roku 2020, nie powinno być realizowane w zakresie obecnych wieloletnich ram finansowych na lata 2014–2020. Można powiedzieć, że politycznego punktu widzenia decyzja Komisji o tym, że nie następuje to teraz, tylko będzie poprzedzone pogłębioną analizą, jest zgodna ze stanowiskiem rządu. Kwestia jest tylko taka, jak zbudować argumentację polityczną na rzecz tych działań, i tu z zainteresowaniem i uznaniem przyjmujemy opinię komisji spraw zagranicznych, której projekt widzimy. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Marek Rocki:

Dziękuję bardzo.

Poproszę senatora Aleksandra Szweda o przedstawienie opinii komisji.

Senator Aleksander Szwed:

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Panie Ministrze! Wysoka Komisjo! Szanowni Państwo!

Analizując opinię merytoryczną oraz stanowisko rządu, zauważyłem, że występuje zgodność co do oceny zmian w rozporządzeniu. Jak już mówił pan minister, dotychczasowa aktywność Europejskiego Banku Inwestycyjnego w zakresie zarządzania funduszem gwarancyjnym jest oceniana pozytywnie; ocena ta została potwierdzona również podczas procesu ewaluacji dokonanej przez podmiot zewnętrzny.

Wynikające ze zmiany art. 2 rozporządzenia poszerzenie kompetencji Europejskiego Banku Inwestycyjnego poprzez przyznanie Europejskiemu Bankowi Inwestycjnemu nowego uprawnienia do udzielania pożyczek sektorowi prywatnemu jest oceniane pozytywnie. Inaczej jest w przypadku drugiej zmiany. Zmiana art. 7, w ramach której miałyby nastąpić przeniesienie kompetencji do zarządzania funduszem gwarancyjnym z Europejskiego Banku Inwestycyjnego do Komisji Europejskiej, oceniana jest negatywnie. Przy czym w stanowisku rządu, o czym mówił pan minister, występuje prośba o analizę finansową takiego rozwiązania z uwzględnieniem faktu, że proponowana zmiana nie może dotyczyć obecnych wieloletnich ram finansowych na lata 2014–2020.

Biuro Legislacyjne idzie nieco dalej, wykazując, że zaproponowane przeniesienie kompetencji z Europejskiego Banku Inwestycyjnego do Komisji Europejskiej jest niezgodne z zasadą proporcjonalności ze względu na niespełnienie przesłanki celowości i konieczności. Biuro wskazuje, że powinniśmy zachować te same terminy, ponieważ kryzys uchodźczy i imigracyjny jest zjawiskiem aktualnym, istotnym i wymagającym przyjęcia i wdrożenia instrumentów w trybie pilnym. Nasze Biuro Legislacyjne przygotowało propozycję projektu opinii komisji i jest on w dużej mierze zbieżny ze stanowiskiem rządu.

Pozwolą państwo, że przytoczę ten tekst. Chociaż wszyscy go mamy przed sobą, to go przytoczę. Opinia Komisji Spraw Zagranicznych i Unii Europejskiej dotycząca projektu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie nr 480/2009 ustanawiające fundusz gwarancyjny dla działań zewnętrznych przyjęta na dzisiejszym posiedzeniu. Komisja Spraw Zagranicznych i Unii Europejskiej popiera unijny plan inwestycji zewnętrznych, w tym w szczególności poszerzenie kompetencji Europejskiego Banku Inwestycyjnego polegające na przyznaniu Europejskiemu Bankowi Inwestycjnemu nowego uprawnienia do udzielania pożyczek sektorowi prywatnemu.

Komisja Spraw Zagranicznych i Unii Europejskiej wyraża wątpliwość odnośnie do celowości przeniesienia kompetencji do zarządzania funduszem gwarancyjnym dla działań zewnętrznych z Europejskiego Banku Inwestycyjnego

do Komisji. Zaproponowane przez Komisję Europejską przeniesienie kompetencji jest niezgodne z zasadą proporcjonalności ze względu na brak spełnienia przesłanki celowości i konieczności. Komisja podkreśla, że dotychczasowa aktywność w ramach zarządzania funduszem gwarancyjnym przez Europejski Bank Inwestycyjny została pozytywnie oceniona w procesie ewaluacji dokonanej przez podmiot zewnętrzny.

Jak rozumiem, takie stanowisko jest zgodne ze stanowiskiem rządu, i, jak pan minister powiedział, jest... Zapytam: czy taka opinia komisji jest w pełni zbieżna z postulatami, jakie są zgłaszane przez rząd?

Przewodniczący Marek Rocki:

Dziękuję bardzo.

Panie Ministrze?

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Leszek Skiba:

Staramy się przede wszystkim osiągnąć pewne techniczne... Ten punkt, w którym jest... Osiągnięcie takiego rezultatu, że Komisja przedstawi wyliczenia finansowe... Tu argumentacja nie jest mocna, ale to wynika z pewnych politycznych działań i w pełni zgadzamy się z tym, że... Tak naprawdę nasze wątpliwości wynikają z faktu, że uznajemy Europejski Bank Inwestycyjny za kompetentną instytucję, która dotychczas działała bardzo efektywnie, ale... Tu chodzi o zasadę proporcjonalności. Formalnie nie wpisujemy tego do stanowiska rządu, żeby, że tak powiem, mieć możliwość prowadzenia politycznej dyskusji nad tymi kwestiami i rzeczywiście osiągnąć...

Proszę zauważyć, że tak naprawdę tym, co chcemy osiągnąć, jest to, aby rzeczywiście pewne efekty zostały osiągnięte. Jeśli pojawi się polityczna decyzja, podjęta w ramach Unii Europejskiej, że to przeniesienie nie nastąpi... Tu efektem może być osamotnienie Polski w jej twardym sprzeciwie, a chodzi o zagwarantowanie, jeśli już w drodze decyzji politycznej to przeniesienie nastąpi... Powinno się to wydarzyć na jak najlepszych dla Polski warunkach, wtedy, kiedy Komisja będzie przekonana, że to ma sens – do tego służą te wyliczenia – i kiedy zakończą się obecne wieloletnie ramy finansowe.

Mam wrażenie, że stanowisko rządu i stanowisko... się uzupełniają. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Marek Rocki:

Dziękuję bardzo.

Otwieram dyskusję. Kto...

(*Senator Aleksander Szwed: Kończąc, Panie Przewodniczący, rekomenduję przyjęcie tego...*)

Proszę.

Senator Waldemar Ślugocki:

Dziękuję bardzo.

Panie Ministrze, mam pytanie. To dychotomiczne stanowisko jest dla mnie nie do końca zrozumiałe. Rozumiem, że Komisja Europejska ma jakąś określoną intencję, ale ja jej nie rozumiem. Nie rozumiem jej dlatego, że Europejski Bank Inwestycyjny ma bogate i pozytywne – także w relacji z Polską – doświadczenia w tej materii. Nie wiem, kto inny w Komisji Europejskiej miałby przejąć te kompetencje i zarządzać tym funduszem? Skoro Komisja Europejska proponuje wprowadzenie tych przepisów dzisiaj, to zakładam, że chodzi jej raczej o to, żeby funduszem zarządzać jeszcze w tej perspektywie finansowej, czyli jak do roku 2020 czy 2023.

Tu rodzi się pytanie: jaka intencja tak naprawdę kieruje Komisją Europejską, czemu ma służyć ten mechanizm? Dlaczego Komisja Europejska chce przenieść te kompetencje? W żadnym sposób nie mogę tego zrozumieć, skoro nikt nie ma zastrzeżeń do Europejskiego Banku Inwestycyjnego i jego pracy. To jest zupełnie nieuzasadnione. Głęboko zastanawiam się nad tym i próbuję znaleźć jakąś uzasadnioną przesłankę, która stałaby za takim krokiem Komisji Europejskiej.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Senator Jan Dobrzyński:

Myślę, że to jest bardzo słuszna uwaga senatora Sługockiego. Jak rozumiem, Panie Ministrze, sformułowanie „wyraża wątpliwość” w języku dyplomacji brukselskiej czy Unii Europejskiej oznacza sprzeciw. Tak? Czy to jest wyraźny sprzeciw, Panie Ministrze, czy nie? Bo mnie się wydaje, że to stanowisko... Zgadza się w zupełności z panem senatorem, z moim przedmówcą, że to stanowisko polskiego rządu jest bardzo delikatne. Nie wiem, co chcecie ugrać na tym, żeby ewentualnie odstąpić od... Pytanie jest jasne: dlaczego Komisja Europejska chce kompetencje funduszu, który jest zarządzany poprawnie i który ma pozytywną opinię... I dlaczego polski rząd jest taki delikatny w tej sprawie?

Przewodniczący Marek Rocki:

Bardzo proszę.

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Leszek Skiba: Ja poproszę pana dyrektora Patryka Łoszewskiego o zabranie głosu.)

Dyrektor Departamentu Współpracy Międzynarodowej w Ministerstwie Finansów Patryk Łoszewski:

Dziękuję uprzejmie.

Proszę pamiętać, że pod względem kompetencji i uprawnień... To Komisja Europejska ma kompetencje w tym zakresie, bo zgodnie z traktatem zarządza budżetem unijnym, a ten fundusz jest niejako podpięty pod budżet. Rząd nie ma zastrzeżeń co do tego, że tu następuje – czy przednimi, czy tylnymi drzwiami – przejmowanie kompetencji. Coś takiego nie ma tu miejsca, dlatego użycie twardej argumentacji, że np. złamana została zasada... Byłoby to jednak pewne nadużycie prawne.

Rząd polski i rządy wielu państw członkowskich w dotychczasowych dyskusjach zwracały uwagę na bardzo pragmatyczny aspekt całego tego procesu. Komisja Europejska scedowała zarządzanie tym funduszem na Europejski Bank Inwestycyjny, który jest instytucją najlepiej na świecie wyposażoną do zarządzania takimi aktywami, do oceny ryzyka. I robi to na dużo większą skalę niż tylko ten fundusz. Do tej pory było to bardzo logiczne i pragmatyczne zachowanie – Europejski Bank Inwestycyjny doskonale sobie radził z tym zarządzaniem. Teraz Komisja – odpowiadam wprost na pytanie pana senatora – dochodzi do wniosków, które już przedstawiła państwom członkowskim, że oto... Wygląda na to, że przez minione lata Komisja nabrała kompetencji i ma odpowiednie kadry do zarządzania aktywami. Komisja zarządza już m.in. funduszem gwarancyjnym dotyczącym Europejskiego Funduszu Inwestycji Strategicznych, czyli w ramach planu Junckera EFIS uczy się zarządzania aktywami, jak gdyby już nabrał tych kompetencji.

Komisja zmierza do tego, żeby za 2–3 lata – to będzie widoczne w kolejnych ramach finansowych – scentralizować zarządzanie tymi wszystkimi instrumentami, które dzisiaj są rozparcelowane i żeby... Komisja chciałaby to robić sama. Uważamy, że, najprościej mówiąc, nie powinno się pozwalać na to, żeby w tak newralgicznym momencie Komisja uczyła się na istniejącym instrumencie... Wobec tych wszystkich wyzwań dotyczących i funduszy imigracyjnych, i innych inwestycji, które – wszyscy się co do tego zgadzamy – są przeznaczone do tego, żeby tam lokować pożyczki. Musimy być przekonani co do tego, że Komisja już jest wyposażona w... i chcemy, żeby Komisja tego dowiodła. To, co do tej pory nam przedstawiła, nie jest w pełni dowodem na to, że, jak twierdzi, że jest już gotowa. My chcemy tu mieć prawdziwy dowód.

A przy okazji, zgłaszając taką, nazwijmy to, wątpliwość, spowodowaliśmy – nie sami oczywiście, bo to jest dyskusja wszystkich państw członkowskich – że de facto temat przejęcia tych kompetencji został odsunięty w czasie. Obecnie chronimy bieżące zarządzanie tymi środkami, a zobaczymy, co będzie za chwilę, jaki będzie wynik ewaluacji do połowy 2018 r. Dyskusja dotyczyła scentralizowania tych zadań w zakresie nowych ram finansowych. Dziękuję.

Przewodniczący Marek Rocki:

Dziękuję bardzo.
Senator Sługocki.

Senator Waldemar Sługocki:

Panie Dyrektorze, wszystko rozumiem i nie chciałem tego dopowiadać, ale myślałem, że plan Junckera i EFIS jest przesłanką do tego, żeby zbudować jakąś komplementarność. Gdybym był na miejscu Komisji Europejskiej, to nieco zmieniłbym akcenty, czyli instrument. Plan Junckera, EFIS przeniósłbym do Europejskiego Banku Inwestycyjnego i tam budował komplementarność, a nie odwrotnie: z Europejskiego Banku Inwestycyjnego do Komisji Europejskiej.

Z całym szacunkiem, Panie Dyrektorze, doskonale rozumiem pańskie stanowisko, ale trudno powiedzieć, żeby Komisja Europejska dzisiaj miała jakiegokolwiek doświad-

czenia w realizacji planu Juncekra przy pomocy EFIS, dlatego że jak dotąd ten instrument – nie wiem, być może są jakieś świeższe dane – jest martwy; przynajmniej Polska nie realizuje chyba żadnych inwestycji przy zaangażowaniu EFIS. Wiem, że pewnie przygotowuje...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Są realizowane, to dobrze.

Jakie doświadczenia macie państwo z Komisją Europejską? Nie wiem, czy w tak krótkim okresie, zakładając... To było przygotowywane przez stronę polską w ubiegłym roku. Jak rozumiem, po stronie polskiej BGK zajmuje się przygotowaniem inwestycji EFIS. Prawda?

(Głos z sali: Ministerstwo Rozwoju...)

Dzisiaj mamy hegemonia w rządzie, wielkie ministerstwo, ale dawniej, jak pamiętam, kompetencje były rozbite pomiędzy ministra rozwoju i infrastruktury czy ministra rozwoju i ministra finansów. Dzisiaj, jak rozumiem, są jakoś skoncentrowane w jakiejś jednej komórce.

Nie chcę wchodzić w szczegóły i mówić o Polsce, bo przecież nie na tym polega problem. W mojej ocenie, jak powiedziałem wcześniej, Komisja Europejska powinna przekazać EFIS do EBI, a nie odwrotnie. Myślę, że to jest właściwy kierunek. Jeżeli chcemy odpowiedzialnie zarządzać tymi środkami finansowymi, to musi to robić naprawdę wyspecjalizowany – sam pan to powiedział, Panie Dyrektorze – i być może najlepiej przygotowany podmiot na świecie.

Komisja Europejska powinna to poddać refleksji; być może rząd państwa polskiego powinien skłonić Komisję Europejską do głębszej refleksji i być może w związku z tym stanowisko rządu polskiego powinno wyglądać nieco inaczej. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Marek Rocki:

Stąd nasza propozycja – stanowisko może posłużyć rządowi w toku negocjacji.

Czy ktoś z państwa chciałbym jeszcze zabrać głos?

Pan senator, bardzo proszę.

Senator Jan Dobrzyński:

Czy państwo senatorowie by się zgodzili na... Wydaje mi się, że można by było spróbować zastąpić sformułowanie „wyraża wątpliwość odnośnie do celowości” np. wyrażeniem „sprzeciwia się przeniesieniu kompetencji”. To oczywiście jest do dyskusji na forum komisji.

Panie Dyrektorze, ja bym nie zakładał wpływu na ustalanie budżetu poprzez Komisję ani na zarządzanie poszczególnymi elementami czy segmentami budżetu Unii Europejskiej. To są kwestie...

Panie Profesorze, składam propozycję, aby Komisja Spraw Zagranicznych i Unii Europejskiej wyraziła wątpliwość odnośnie do celowości... i sprzeciwiła się przeniesieniu kompetencji do zarządzania itd.

Przewodniczący Marek Rocki:

Co na to ministerstwo?

(Głos z sali: Oni są za, tylko jakoś się krępują.)

(Wesołość na sali)

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Leszek Skiba: Na pewno twardy mandat parlamentu będzie pomocny w negocjacjach.)

Czy pani profesor chciałaby zabrać głos?

(Analityk w Komisji Spraw Zagranicznych Dobrochna Bach-Golecka: Przyznam szczerze, że moja pierwotna wersja tego projektu opinii była taka, że sprzeciwia się, tak że ja również popieram...)

Czy w toku dyskusji ktoś z państwa chciałby jeszcze zabrać głos?

Jak rozumiem, mamy autopoprawkę do stanowiska senatora Szweda, której brzmienie przytoczył pan senator Dobrzyński.

Czy w sprawie tego projektu ktoś z państwa jeszcze chciałby zabrać głos?

Wobec zgłoszenia uwag przez senatora sprawozdawcę i przedstawienia projektu opinii, musimy przystąpić do głosowania.

Kto z państwa jest za przyjęciem opinii przedstawionej przez senatora Szweda z poprawką senatora Dobrzyńskiego? (8)

Czy ktoś był przeciw? (0)

Ktoś wstrzymał się od głosu? (0)

Dziękuję bardzo.

Wobec wyniku głosowania stwierdzam, że komisja przyjęła tę opinię.

Pragnę państwa poinformować, że opinia zostanie przesłana rządowi.

Dziękuję bardzo.

I w kolejnym punkcie trzecim, informuję, że prezydium komisji proponuje, aby wystąpić do rządu o stanowisko do dokumentu pozalegislacyjnego COM(2016) 646.

Nie widzę innych propozycji.

Punkt czwarty. Prezydium komisji proponuje nie występować o stanowisko rządu do następujących projektów aktów nieustawodawczych COM(2016) o numerach 665, 668, 669, 671, 672, 677, 678, 693, 694, 698 oraz JOIN 042 i 043.

Nie widzę innych propozycji.

Stwierdzam, że komisja zaakceptowała propozycję prezydium.

Stwierdzam, że porządek obrad został wyczerpany.

Dziękuję państwu bardzo i zamykam posiedzenie.

(Koniec posiedzenia o godzinie 9 minut 34)

Kancelaria Senatu

Opracowanie:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk i łamanie: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii